

Vizier op een sociale toekomst van een inclusieve samenleving met respect voor het verleden

Geachte voorzitter, leden van de raad, college, aanwezigen op de publieke tribune en zij die meeluisteren en!! nu live meekijken via radio 794, geweldig! Ik wil beginnen met een woord van dank aan de ambtelijke organisatie, het college voor het correct aanleveren van deze stukken en vooral ook aan alle inwoners die deelgenomen hebben aan het participatietraject rondom de voorgestelde ombuigingen.

PvdA Heerde hecht veel waarde aan een sociale en betrokken overheid. Een gemeente die in goede tijden en slechte tijden dichtbij haar inwoners staat. Een bestuur en een gemeenteraad die niet vanuit een vergaderzaal beslissingen nemen, maar samen met inwoners en betrokkenen naar oplossingen zoeken bij maatschappelijke vraagstukken, vraagstukken die van belang zijn voor onze gemeente. Het traject dat is doorlopen rondom de inwonersparticipatie is naar de mening van de PvdA fractie ook een zinvolle en logische stap geweest, waarbij inwoners geïnformeerd, gehoord en betrokken werden bij de financieel lastige opgave van de gemeente. Het was een goede eerste stap die navolging verdient, waarbij we moeten leren van deze keer en moeten proberen een volgende keer nog meer inwoners te bereiken. Samen duurzaam verbinden krijgt op deze ook betekenis, waarbij inwoners, vertegenwoordigers van verschillende organisaties en partijen met elkaar de samenwerking zoeken.

We zien na de storm van begin 2018 dat we niet de enige gemeente blijken te zijn met dergelijke tekorten. Ik durf de stelling wel aan dat we één van de eersten in deze regio waren die door had hoe groot het tekort zou worden. Er kwam een budgetfreeze en uiteindelijk een positieve jaarrekening. Wat overblijft is een ombuigingsopgave van ruim twee miljoen waar we het afgelopen jaar de nodige stappen in gezet hebben. Heerde kan dat zelfstandig en met elkaar bewerkstelligen. Dit proces liet ook de kracht van onze gemeente zien. Mijn woorden zijn altijd dat Heerde een sociaalchristelijke gemeente is, maar dit proces laat zien dat alle elementen erin zitten: sociaal, christelijk en liberale gemeente. Sterk en sociaal, ook wanneer het tegenzit. Bij de lastige keuzes die we moeten maken, hebben we de sociaal zwakkeren in onze samenleving proberen te ontzien.

Eens te meer blijkt onze landelijke overheid een onbetrouwbare partner voor ons als gemeente. De altijd maar schommelende circulaire zorgen ervoor dat het soms lastig is om zorgvuldige keuzes te maken, een half jaar later kan een circulaire er opeens weer heel anders uit zien. Als fractie van PvdA Heerde hebben we bij de algemene beschouwingen uitgehaald naar de kabinetten Rutte, dat willen we hier opnieuw doen. Het afgelopen half jaar zien we een grote beweging op gang komen in de media en kloppen de gemeenten steeds harder op de deur in Den Haag, onze zorgen worden bekend. Dat is een positief signaal, echter we zijn er nog niet. Nog steeds laat Rutte met zijn kabinet ons het vuile werk opknappen. Zie ook de laatste meicirculaire, welke ons weer laat bloeden. Toch blijft het een grote zorg dat gemeenten afhankelijker zijn geworden van het Rijk. De grote tekorten op het sociaal domein bij gemeenten, laten niet alleen rode cijfers zien voor lokale overheden, maar ook hoe sociaal het gezicht van het Rijk richting gemeenten is.

1 voorbeeld wil ik hier vanavond wel genoemd hebben. De eigen bijdrage zoals we die nu kennen bij bijvoorbeeld de huishoudelijke hulp gaat verdwijnen. Er komt hier voor in de plaats een algemeen tarief binnen de WMO met een maximum van €17,50 per maand. Dit vinden wij een hele sociale en goede maatregel van het kabinet, laten we dat ook nog eens zeggen. Men komt hiermee naar buiten, maakt goede sier maar legt vervolgens de rekening bij ons als gemeente neer. Dat is niet correct en misschien mogen we zelfs spreken van onbehoorlijk bestuur want het is niet de eerste keer. Tel daarbij op de gevolgen van de CAO VVT onderhandelingen en aanpassingen waar we geen compensatie voor krijgen en we hebben gelijk een groot gedeelte van het tekort te pakken.

Ombuigingen

Als we kijken naar de ombuigingen zien we dat het college goed geluisterd heeft tijdens de inwonersparticipatie. Er is wat gedaan met datgene er opgehaald is. Dat vinden wij positief. Te beginnen bij het cultuurplein.

Daar waar hier eerst een bezuiniging van €100.000 stond voor alleen het cultuurplein is deze nu gehalveerd met de aantekening dat het voor de gehele cultuursector geldt. Men heeft hier in 2020 de tijd voor om hier gezamenlijk goed naar te kijken, Wij hebben er vertrouwen in dat men hieruit gaat komen. De subsidie van het cultuurplein wordt ook nog geïndexeerd waardoor het per saldo mee zal vallen voor. Aanbod van vele culturele activiteiten voor iedereen vindt de PvdA fractie van groot belang. Jong of oud, mensen met een dikke of een kleine portemonnee, cultuur moet voor iedereen toegankelijk en betaalbaar blijven. Daarom hechten we er veel aan dat een kwetsbare culturele sector overeind blijft in Heerde.

Ook vinden wij het goed dat de kleine bezuiniging op vrijwilligersorganisaties is teruggedraaid is. Je wint hier nauwelijks wat mee maar raakt wel heel veel mensen. Goed dat dit van de baan is. Onze vrijwilligers zijn van onschatbare waarde.

Als er ruim 2 miljoen euro omgebogen moet worden kan het haast niet anders dat het iedereen raakt. Wel moeten we hier volgens de PvdA Heerde goed in acht houden dat de sterkte schouders de zwaarste lasten gaan dragen. Dit zien wij terug in de maatregel rondom de rioolheffing en de OZB waar we tijdens de begroting van 2019 al akkoord mee zijn gegaan. Naast een aantal technische aanpassingen in afschrijvingen zitten worden er ook een aantal keuzes gemaakt door het college

Wij zijn van mening dat het niet zinvol is de hondenbelasting in te voeren. De vraag is of de €60.000 die het moet opleveren ook daadwerkelijk behaald gaat worden. Zijn de invorderingskosten en de handhaving hierop niet gelijk aan het opgebrachte bedrag?

Wij zijn tegen het onderzoeken of de huishoudelijke hulp kan worden ingericht door middel van voorliggende voorzieningen via een schoonmaakbedrijf. Wij gaan hier vierkant voorliggen. Ouderen en kwetsbare mensen hebben iemand nodig die men kan vertrouwen, een redelijk vast gezicht. Dat is bij een schoonmaakbedrijf anders. Hier staat alleen de klok en niet de hulpbehoevende centraal. PvdA hecht ook veel waarde aan het sociale aspect en dat moet geborgd blijven.

Daarnaast hebben we als PvdA Heerde fractie erg veel moeite met het feit dat het gemiddeld aantal uren in de huishoudelijke hulp teruggaat van 2,5 naar 2 uur. We roepen het college op hier de komende maanden bij het opstellen van de begroting nog eens goed naar te kijken of deze ombuiging niet anders opgepakt kan worden.

Toekomst

Bij een perspectiefnota is het ook de bedoeling dat we vooruit gaan kijken, wat willen we bereiken. Waar willen we op in zetten en zijn er nog ideeën waar we echt naar moeten kijken.

Gezien de ombuigingen en de ambities in het coalitieakkoord denken wij niet dat we een te grote broek moeten aantrekken dat leidt alleen maar tot meer ombuigingen. Daarnaast leert de meicirculaire dat het kabinet wederom een greep doet uit de gemeentekas. Wat de PvdA Heerde betreft is het dan ook samen met een realistische en sociale blik vooruit!

Onze fractie kijkt ook naar mogelijkheden waarvan wij denken dat die zelfs geld kunnen opleveren:

Meedoen

Iedereen in Heerde moet volwaardig kunnen meedoen in onze samenleving. We hebben hiervoor de Klijnsma gelden om bijvoorbeeld kinderen in armoede middels kindpakketten te helpen en daarop mag niet bezuinigd worden. Samen met de stichting leergeld moeten ervoor zorgen dat kinderen niet buiten de boot vallen. Onze kinderen zijn onze toekomst en dat maakt dat kinderen zich optimaal moeten kunnen ontwikkelen, zowel op school als thuis.

Alle kinderen recht hebben op een veilig thuis, goed passend onderwijs, een gezonde leefstijl en voldoende beweging. Sporten is uiteraard mogelijk voor alle kinderen. Hier verwachten we dan ook van het college dat er volop op armoedebestrijding wordt ingezet. Zodat kinderen in armoede volop mee kunnen doen in de samenleving.

Wonen

In de begroting voor 2020 en het meerjarenperspectief moet blijven doorklinken dat we als gemeente fors gaan inzetten op de bouw van meer sociale huurwoningen en meer woningen voor starters, bouwen, bouwen, bouwen. We kijken uit naar de woonvisie aan het eind van dit jaar. De starterslening zal hier ook nadrukkelijker moeten worden ingezet. Brede communicatie is hierbij van belang. Wat de PvdA Heerde betreft moeten we dan ook iedereen een fatsoenlijk dak boven het hoofd bieden. Ook voor mensen met een kleine portemonnee.

Adoptiegroen

We zien steeds meer eigen kracht en verantwoordelijkheid bij de inwoners in Heerde. Dat vraagt van ons als gemeente dit te blijven stimuleren. Veel van ons openbaar groen kan wel wat meer kleur gebruiken. Door bijvoorbeeld het adopteren van groen door burgers of buurten kunnen inwoners bijdragen aan een groene woon- leefomgeving. Groenadoptie biedt bewoners de mogelijkheid om gezamenlijk een stukje groenvoorziening vrijwillig te onderhouden en te verfraaien. Het kan bovendien de sociale contacten in de buurt bevorderen.

Het effect: het in stand houden en vergroten van de leefbaarheid in de buurt en een structurele besparing op groenonderhoud.

In omliggende gemeenten zoals bijvoorbeeld Zwolle, Kampen, Haaksbergen en Hattem zijn al mooie effecten van adoptiegroen zichtbaar. De fractie PvdA zou het college dan ook willen oproepen om mogelijkheden om te komen tot adoptiegroen te onderzoeken.

75 jarige bevrijding

De fractie van PvdA Heerde zou graag zien dat het college een bedrag opneemt in haar begroting van 2020 voor de viering van de 75 jarige bevrijding. Het is een moment waar we bij stil moeten staan. Vrijheid is geen vanzelfsprekendheid en hier mag de aandacht op gevestigd worden. We hebben begrepen dat er achter de schermen al druk gewerkt wordt door verschillende mensen en partijen. We moeten hier als gemeente een faciliterende en aanjagende rol in spelen. Het is het laatste jubileum dat er veteranen bij kunnen zijn. 25 jaar geleden, ik was 11, deed ik mee aan de optocht die georganiseerd werd door de buurten en verenigingen. Het is een mooie herinnering, kreeg een speldje van een Canadees (die ik nog heb). We moeten het vieren van de vrijheid doorgeven aan deze huidige jonge generatie.

Gemeenschappelijke Regelingen

We hebben als PvdA fractie Heerde zorgen over de gemeenschappelijke regelingen waar we in zitten en waar we geregeld geconfronteerd worden met grote tekorten. Denk aan PlusOv en VNOG. Hoe moeten we verder binnen deze ongrijpbare regelingen? Wij zijn op zoek naar mogelijkheden die er binnen gemeenschappelijke regelingen voor zorgen dat wij als raad onze controlerende taak naar behoren kunnen uitvoeren.

Wij gaan er vanuit dat de uitkomsten van het rekenkameronderzoek die in november verwacht wordt ons hier zeker bij gaat helpen.

Welke rol kan de provincie spelen hierin spelen?

Energietransitie

De komende jaren zal er ook hard gewerkt moeten worden aan de energietransitie. Zon, wind en water en misschien nog wel meer elementen moeten ons gaan helpen aan een duurzame en schone toekomst. We moeten hierbij goed nadenken over welke stappen we zetten en welke investeringen we gaan doen. Het zijn keuzes die voor de komende tientallen jaren gemaakt zullen worden.

We moeten een visie maken met kaders waarbinnen aanvragen van initiatieven moeten voldoen.

De fractie van PvdA Heerde sluit zich van harte aan bij de aangenomen motie in de 2^e kamer omtrent de zonneladder. Leg eerst alle daken vol alvorens je aan zonneparken/velden begint. De eerste initiatieven komen hier ook langzaam van de grond maar de vraag die we ons moeten stellen is; Pas het in ons landschap? Kijken we naar het specifieke geval aan de grifdijk. Vinden wij van niet! Toch ligt er een hele opgave vandaar dat er snel kaders moeten komen.

We moeten onszelf de vraag stellen; is het bijvoorbeeld niet zinvoller om in te zetten op een beperkt aantal windmolens, langs bijvoorbeeld A50 waarmee we gelijk een groot deel van de doelstelling halen in plaats van onze hele gemeente vol te leggen met zonnenvelden. Want zeg nou zelf, wordt Heerde er hierdoor aantrekkelijker op, al die groene weilanden en vergezichten met allemaal blauwe panelen..

Er komt ruimtelijk maar ook financieel toch echt wel wat aan vanuit bijvoorbeeld de RES. Wij roepen het college op hier rekening mee te houden.

Tot slot

Wij verwachten dat we de komende jaren verder kunnen bouwen in een mooie inclusieve samenleving voor iedereen in deze mooie, groene gemeente. Voor de PvdA Heerde telt iedereen in Heerde mee en daar hoort de lokale overheid het beste voorbeeld in te geven door open te staan voor een inclusieve samenleving.

Wij hopen op een fijne samenwerking en wensen u allen veel wijsheid en gezondheid toe.

Voorzitter, ik dank een ieder voor zijn of haar aandacht!

Namens de fractie van PvdA Heerde

Bram Horst

